

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Energie, Milieu en Circulariteit

Onderwerp:

Voorstel ondersteuning lokale energie-initiatieven

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 1-07-2025
Notanummer	: 2025-457
Datum	: 1-07-2025
Programma	: 04b - Energietransitie
Portefeuillehouder	: Wethouder Van Essen,
Bijlage(n)	: Beleidskader ondersteuning lokale energie-initiatieven.docx, Concept Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven.docx, Concept Verordening lokaal eigendom.docx, Persbericht Ondersteuning lokale energie-initiatieven.docx

Parafering

17-06-2025: Wethouder18-06-2025: Afdelingsmanager Duurzaamheid en Naleving18-06-2025: Strategisch adviseur warmtetransitie25-06-2025: Afdelingsmanager Duurzaamheid en Naleving25-06-2025: Strategisch adviseur warmtetransitie26-06-2025: Wethouder

Agendering

- * 20-06-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris
- * 18-06-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
- * 25-06-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
- * 27-06-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

1-07-2025

B & W d.d.: 1-07-2025

Besluit

1. De algemeen directeur mandaat te verlenen tot het nemen van besluiten op grond van de Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer
2. De raad voor te stellen het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven vast te stellen
3. De raad voor te stellen de Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer vast te stellen
4. De raad voor te stellen de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer vast te stellen
5. Het raadsvoorstel en het ontwerp-raadsbesluit vast te stellen
6. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Het energiesysteem is aan het veranderen. Op steeds meer plekken wordt energie lokaal geproduceerd, zo ook in Deventer. De motie Lokale bezit energie-initiatieven (d.d. 20 maart 2024) is aanleiding geweest om te onderzoeken hoe de gemeente Deventer lokale energie-initiatieven financieel kan

ondersteunen, zodat lokale energie-initiatieven worden gerealiseerd en lokaal eigendom wordt geborgd. Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden. De raad is hierover geconsulteerd op 20 november 2024. Op basis hiervan en gesprekken met insprekers is het voorliggende beleidskader uitgewerkt.

In het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven wordt het belang van lokale energie-initiatieven voor het bereiken van de doelstellingen uit de Deventer Energievisie onderstreept. Lokale energie-initiatieven spelen een cruciale rol in het realiseren van een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem. Lokale energie-initiatieven dragen bij aan de duurzaamheid en robuustheid van het energiesysteem. Tegelijkertijd wordt het energiesysteem rechtvaardiger doordat inwoners kunnen meedelen in zowel de lusten en de lasten.

Om lokale energie-initiatieven te steunen worden in het beleidskader de definities van lokaal eigendom en energie-initiatief vastgelegd. Lokaal eigendom houdt in dat het eigenaarschap van een energieproject in handen is van inwoners. In Deventer en in de Regionale Energiestrategie West-Overijssel is afgesproken dat er minimaal 50% lokaal eigendom moet zijn bij energie-initiatieven. Een energie-initiatief is een lokaal energieproject van een groep inwoners die samen werken om energie te besparen, duurzaam energie te produceren of netcongestie te verzachten.

Naast het vastleggen van definities introduceert het beleidskader drie instrumenten om lokale energie-initiatieven te ondersteunen: een subsidieverordening voor lokale energie-initiatieven, een garantstelling of lening voor lokale energie-initiatieven, en een verordening met een inspanningsverplichting voor het realiseren van 50% lokaal eigendom bij grote energie-initiatieven.

De Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer is voor projecten die in de initiatie- of ontwikkelfase zitten. Deze subsidie biedt steun bij het ontwikkelen van een idee voor een energie-initiatief en kan bijvoorbeeld besteed worden aan de inhuur van juridische of technische expertise, het opvragen van specifieke informatie of projectleiding. Een energie-initiatief kan per jaar een maximale subsidie van € 15.000 aanvragen.

De garantstelling of lening is voor energieprojecten die een stap verder zijn en in de ontwikkel- of realisatiefase zitten. Vanwege de inherente risico's van duurzame energieprojecten, is het voor dit type project moeilijk om financiering op de reguliere kapitaalmarkt aan te trekken. De provincie Overijssel heeft daarom het Energiefonds Overijssel (EFO) opgericht; een investeringsfonds waar ervaring en expertise is met het uitvoeren van risicoanalyses op energieprojecten, en het vaststellen van voorwaarden en rentepercentages van leningen. Het EFO heeft een Raad van Commissarissen die namens de provincie Overijssel toezicht houdt op het fonds. De gemeente Deventer neemt een positieve grondhouding aan voor het verlenen van garanties voor leningen die vanuit het EFO worden verstrekt aan initiatieven in Deventer, aanvullend op de mogelijkheid dat de gemeente zelf een lening verstrekt. Met een garantstelling of lening van de gemeente wordt de slagingskans van het initiatief vergroot en blijven de rekenen in Deventer.

Naast het ondersteunen van inwoners met het realiseren van energie-initiatieven, stelt de gemeente met de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer eisen aan projectontwikkelaars van grote energie-initiatieven. Deze projectontwikkelaars worden verplicht een inspanning te verrichten om minstens 50% lokaal eigendom te realiseren.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven schept heldere kaders voor lokale energie-initiatieven. Met de subsidieverordening, garantstelling en lening worden inwoners in staat gesteld om zelf energie-initiatieven te ontwikkelen. Voor projectontwikkelaars komt een inspanningsverplichting om 50% lokaal eigendom te realiseren bij energie-initiatieven. Hierdoor landen zowel de lusten als de lasten in de omgeving van een energie-initiatief en hebben inwoners zeggenschap. Dit draagt bij een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem.

Kader

- * Motie Lokale bezit energie-initiatieven, 20 maart 2024
- * Raadsmededeling Consultatie ondersteuning lokale energie initiatieven, 17 oktober 2024
- * Raadsmededeling Stand van zaken ondersteuning lokale energie-initiatieven, 11 februari 2025

- * Kadernota verbonden partijen 2017, 11 oktober 2017
- * Uitgangspunten zonneparken Deventer, 26 februari 2019
- * Beleidskader Verlenen van garanties en het verstrekken van geldleningen, 1 juli 2020
- * RES 1.0 Samen naar een opgewekt Overijssel, 7 juli 2021
- * Beleidsregels Begroting, 26 oktober 2022
- * Deventer Energievisie, 20 maart 2024
- * Perspectiefnota 2026-2029, 25 juni 2025

Betrokken partijen en participatie

Bij het opstellen van het beleidskader zijn de volgende partijen betrokken.

De gemeenteraad is geconsulteerd over de voorgenomen richting van het beleidskader op 20 november 2024. De basis van deze consultatie was de raadsmededeling Consultatie ondersteuning lokale energie initiatieven van 17 oktober 2024.

Bij de raadsconsultatie waren vier sprekers die aangaven steun nodig te hebben van de gemeente voor de ontwikkeling van hun lokale energie-initiatief. Met deze sprekers zijn op 17 januari 2025 individuele gesprekken gevoerd over de precieze steunbehoefte.

De provincie Overijssel is gedurende de ontwikkeling van het kader meermaals om inhoudelijk advies gevraagd.

Met het EFO is meermaals gesproken over de regelingen die het EFO aanbiedt en wat de gemeente kan doen om ervoor te zorgen dat lokale energie-initiatieven voldoende ondersteunt worden.

Toelichting op participatiebeleid

n.v.t.

Argumenten voor en tegen

VOOR

Werken aan een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem

Het beleidskader, de subsidieverordening en de positieve grondhouding voor een garantstelling of lening stellen inwoners in staat om bij te dragen aan de doelen uit de Deventer Energievisie.

Realisatie van minimaal 50% lokaal eigendom bij energie-initiatieven

Met de subsidieverordening, garantstelling of lening worden inwoners in staat gesteld om eigenaarschap te verwerven bij energieprojecten in Deventer. Met de verordening wordt van projectontwikkelaars geëist dat zij inwoners een reële kans geven om mee te doen.

Springplank voor lokale ideeën

Op basis van de subsidieverordening kunnen inwoners die ideeën hebben voor lokale energie-initiatieven, maar inhoudelijke kennis missen, expertise inhuren om hun ideeën verder te ontwikkelen.

Expertise en financiële slagkracht voor energiecoöperaties

Grote energie-initiatieven worden vaak door nationale of internationale projectontwikkelaars gerealiseerd. Lokale energiecoöperaties worden gevraagd om mee te doen. Echter ontbreekt het de coöperaties vaak aan inhoudelijke expertise en financiële slagkracht om in een project te stappen. Voor de projectontwikkelaar is dit geen belemmering voor de ontwikkeling van het initiatief. Terwijl voor de energiecoöperatie de mogelijkheid wordt ontnomen om op die plek zelf een energie-initiatief te ontwikkelen, dat voor en door inwoners is.

Markt falen

Energie-initiatieven zijn inherent risicovol, waardoor, ondanks positieve businesscases, financiering uit de reguliere markt uitblijft en hulp bij financiering door de overheid noodzakelijk is.

Regionale afspraken over lokaal eigendom vastleggen in lokaal beleid

In het beleidskader en de verordening wordt de definitie van lokaal eigendom verankerd in lokale regelgeving. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Regionale Energiestrategie West-Overijssel 1.0.

Eenduidige eisen voor projectontwikkelaars

Door de definitie van lokaal eigendom vast te leggen in het beleidskader en in de verordening een inspanningsverplichting te eisen, is het voor projectontwikkelaars duidelijk wat er van hen verwacht wordt bij het aanvragen van een vergunning.

Uitvoering geven aan keuzes van de raad

De raad heeft het college opgeroepen om snel met voorstellen te komen om lokale energie-initiatieven te steunen. Na een consultatie waar er brede steun was voor de voorgestelde richting, ligt er nu een voorstel voor om energie-initiatieven te steunen.

TEGEN

Gevolgen garantstelling of lening nog niet volledig in beeld

De precieze gevolgen van de garantstelling of lening voor het gemeentelijke weerstandvermogen komen pas in beeld als het project-specifieke traject wordt gestart, waarin de aanvraag wordt beoordeeld, en de voorwaarden en risico-opslag worden bepaald.

Afhankelijk van het EFO voor monitoring risico's bij garantstelling

Het is belangrijk goede afspraken te maken tussen de initiatiefnemer, het EFO en de gemeente over de rol van de gemeente bij garantstelling en de informatie die de gemeente daarvoor nodig heeft. Op deze manier kan het risico goed gemonitord en beheerst worden.

Inhuur externe expertise noodzakelijk bij verkenning naar lening

In tegenstelling tot de gemeente heeft het EFO de expertise om de financiële aspecten van energieprojecten te beoordelen. Het EFO kan de businesscases en risico's beter beoordelen. De gemeente zou hiervoor een adviesbureau voor moeten inhuren, ook voor de continue monitoring. Door het EFO de lening te laten verstrekken zijn de kosten voor de gemeente lager, omdat het beoordelen en het beheren voor rekening komt van het EFO.

Niet iedereen geholpen

Het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven richt zich volledig op de ondersteuning van initiatieven die door inwoners worden ontwikkeld. Ook de definitie van lokaal eigendom ziet alleen op inwoners. Dit is conform de voorgenomen richting waarover de raad is geconsulteerd. Bij de raadsconsultatie waren echter ook insprekers namens bedrijven. Deze insprekers zullen met het voorliggende voorstel niet geholpen worden.

Financiële consequenties en dekking

Twee onderdelen van het beleidskader hebben financiële consequenties: de subsidieverordening en garantstelling of lening.

In de perspectiefnota 2026-2029 is in programma 12 voor de subsidieverordening € 150.000,- opgenomen voor 2026 en € 150.000,- voor 2027. Voor elk van deze jaren wordt het subsidieplafond op € 150.000,- vastgesteld. Indien het subsidieplafond

niet wordt bereikt, wordt het resterende subsidiebedrag overgeheveld naar het daaropvolgende jaar. De subsidieverordening blijft in dat geval voor onbepaalde tijd van kracht, totdat het totale subsidieplafond van € 300.000,- is bereikt, of totdat het resterende subsidieplafond niet meer toereikend is voor een doelmatige uitvoering van de subsidieverordening. Tegen het einde van de looptijd wordt de subsidieverordening geëvalueerd. Op basis hiervan kan overwogen worden de verordening te verlengen en aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Het is onwaarschijnlijk dat de subsidieverordening tot ongeoorloofde staatsteun leidt, omdat het totaal beschikbare bedrag van de verordening gelijk is aan de grens die wordt gesteld aan de de-minimisverordening van de Europese Commissie.

De positieve grondhouding om garant te staan voor leningen van het EFO aan energie-initiatieven in Deventer of zelf een lening te verstrekken, heeft effect op het weerstandsvermogen van de gemeente. De precieze gevolgen zijn project afhankelijk en worden bepaald door de hoogte van de lening (dit is in de ordegrrootte van enkele tonnen per project), de risico's van het project en de gestelde voorwaarden. Per project worden de gevolgen in kaart gebracht, inclusief een toets op staatsteun, en volgt besluitvorming door het college met inachtneming van de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad.

Openbaarmaking en communicatie

De stukken worden openbaar gemaakt na besluitvorming door het college. Beide verordeningen worden bekendgemaakt door plaatsing in het Gemeenteblad.

Aanpak en uitvoering

Na besluitvorming in het college worden de stukken naar de raad toegestuurd voor besluitvorming. Parallel daaraan zullen de insprekers geïnformeerd worden.

De Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer treedt per 1 januari 2026 in werking. In de tussentijd zal de uitvoering worden vormgegeven en communicatie over deze subsidieverordening worden ingericht.

Voor de garantstelling of lening zal op verzoek van een initiatiefnemer een traject worden gestart, waarin de initiatiefnemer, het EFO en de gemeente gezamenlijk de mogelijkheden onderzoeken om zo tot afspraken te komen.

De Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer vindt zijn grondslag in de Energiewet en treedt daarom tegelijkertijd met de Energiewet in werking. De inwerkingtreding van de Energiewet wordt verwacht op 1 januari 2026.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Voorstel ondersteuning lokale energie-initiatieven
Portefeuillehouder : Wethouder Van Essen,
Voorstelnummer : 2025-457
Datum B en W besluit : 1-07-2025
Team : DEV-DN-EMC

Inleiding

Het energiesysteem is aan het veranderen. Op steeds meer plekken wordt energie lokaal geproduceerd, zo ook in Deventer. De motie Lokale bezit energie-initiatieven (d.d. 20 maart 2024) is aanleiding geweest om te onderzoeken hoe de gemeente Deventer lokale energie-initiatieven financieel kan ondersteunen, zodat lokale energie-initiatieven worden gerealiseerd en lokaal eigendom wordt geborgd. Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden. De raad is hierover geconsulteerd op 20 november 2024. Op basis hiervan en gesprekken met insprekers is het voorliggende beleidskader uitgewerkt.

Raadsvoorstel

1. Het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven vast te stellen
2. De Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer vast te stellen
3. De Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer vast te stellen

Kern raadsvoorstel

In het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven wordt het belang van lokale energie-initiatieven voor het bereiken van de doelstellingen uit de Deventer Energievisie onderstreept. Lokale energie-initiatieven spelen een cruciale rol in het realiseren van een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem. Lokale energie-initiatieven dragen bij aan de duurzaamheid en robuustheid van het energiesysteem. Tegelijkertijd wordt het energiesysteem rechtvaardiger doordat inwoners kunnen meedelen in zowel de lusten en de lasten.

Om lokale energie-initiatieven te steunen worden in het beleidskader de definities van lokaal eigendom en energie-initiatief vastgelegd. Lokaal eigendom houdt in dat het eigenaarschap van een energieproject in handen is van inwoners. In Deventer en in de Regionale Energiestrategie West-Overijssel is afgesproken dat er minimaal 50% lokaal eigendom moet zijn bij energie-initiatieven. Een energie-initiatief is een lokaal energieproject van een groep inwoners die samen werken om energie te besparen, duurzaam energie te produceren of netcongestie te verzachten.

Naast het vastleggen van definities introduceert het beleidskader drie instrumenten om lokale energie-initiatieven te ondersteunen: een subsidieverordening voor lokale energie-initiatieven, en een garantstelling of lening voor lokale energie-initiatieven, en een verordening met een inspanningsverplichting voor het realiseren van 50% lokaal eigendom bij grote energie-initiatieven.

De Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer is voor projecten die in de initiatie- of ontwikkelfase zitten. Deze subsidie biedt steun bij het ontwikkelen van een idee voor een energie-initiatief en kan bijvoorbeeld besteed worden aan de inhuur van juridische of technische expertise, het opvragen van specifieke informatie of projectleiding. Een energie-initiatief kan per jaar een maximale subsidie van € 15.000 aanvragen.

De garantstelling of lening is voor energieprojecten die een stap verder zijn en in de ontwikkel- of realisatiefase zitten. Vanwege de inherente risico's van duurzame energieprojecten, is het voor dit type project moeilijk om financiering op de reguliere kapitaalmarkt aan te trekken. De provincie Overijssel heeft daarom het Energiefonds Overijssel (EFO) opgericht; een investeringsfonds waar

ervaring en expertise is met het uitvoeren van risicoanalyses op energieprojecten, en het vaststellen van voorwaarden en rentepercentages van leningen. Het EFO heeft een Raad van Commissarissen die namens de provincie Overijssel toezicht houdt op het fonds. De gemeente Deventer neemt een positieve grondhouding aan voor het verlenen van garanties voor leningen die vanuit het EFO worden verstrekt aan initiatieven in Deventer, aanvullend op de mogelijkheid dat de gemeente zelf een lening verstrekt. Met een garantstelling of lening van de gemeente wordt de slagingskans van het initiatief vergroot en blijven de revenuen in Deventer.

Naast het ondersteunen van inwoners met het realiseren van energie-initiatieven, stelt de gemeente met de Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer eisen aan projectontwikkelaars van grote energie-initiatieven. Deze projectontwikkelaars worden verplicht een inspanning te verrichten om minstens 50% lokaal eigendom te realiseren.

Beoogd resultaat

Het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven schept heldere kaders voor lokale energie-initiatieven. Met de subsidieverordening, garantstelling en lening worden inwoners in staat gesteld om zelf energie-initiatieven te ontwikkelen. Voor projectontwikkelaars komt een inspanningsverplichting om 50% lokaal eigendom te realiseren bij energie-initiatieven. Hierdoor landen zowel de lusten als de lasten in de omgeving van een energie-initiatief en hebben inwoners zeggenschap. Dit draagt bij aan een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem.

Kader

- * Motie Lokale bezit energie-initiatieven, 20 maart 2024
- * Raadsmededeling Consultatie ondersteuning lokale energie initiatieven, 17 oktober 2024
- * Raadsmededeling Stand van zaken ondersteuning lokale energie-initiatieven, 11 februari 2025
- * Kadernota verbonden partijen 2017, 11 oktober 2017
- * Uitgangspunten zonneparken Deventer, 26 februari 2019
- * Beleidskader Verlenen van garanties en het verstrekken van geldleningen, 1 juli 2020
- * RES 1.0 Samen naar een opgewekt Overijssel, 7 juli 2021
- * Beleidsregels Begroting, 26 oktober 2022
- * Deventer Energievisie, 20 maart 2024
- * Perspectiefnota 2026-2029, 25 juni 2025

Argumenten ten behoeve van de raad

VOOR

Werken aan een duurzaam, robuust en rechtvaardig energiesysteem

Het beleidskader, de subsidieverordening en de positieve grondhouding voor een garantstelling of lening stellen inwoners in staat om bij te dragen aan de doelen uit de Deventer Energievisie.

Realisatie van minimaal 50% lokaal eigendom bij energie-initiatieven

Met de subsidieverordening, garantstelling of lening worden inwoners in staat gesteld om eigenaarschap te verwerven bij energieprojecten in Deventer. Met de verordening wordt van projectontwikkelaars geëist dat zij inwoners een reële kans geven om mee te doen.

Springplank voor lokale ideeën

Op basis van de subsidieverordening kunnen inwoners die ideeën hebben voor lokale energie-initiatieven, maar inhoudelijke kennis missen, expertise inhuren om hun ideeën verder te ontwikkelen.

Expertise en financiële slagkracht voor energiecoöperaties

Grote energie-initiatieven worden vaak door nationale of internationale projectontwikkelaars gerealiseerd. Lokale energiecoöperaties worden gevraagd om mee te doen. Echter ontbreekt het de coöperaties vaak aan inhoudelijke expertise

en financiële slagkracht om in een project te stappen. Voor de projectontwikkelaar is dit geen belemmering voor de ontwikkeling van het initiatief. Terwijl voor de energiecoöperatie de mogelijkheid wordt ontnomen om op die plek zelf een energie-initiatief te ontwikkelen, dat voor en door inwoners is.

Markt falen

Energie-initiatieven zijn inherent risicovol, waardoor, ondanks positieve businesscases, financiering uit de reguliere markt uitblijft en hulp bij financiering door de overheid noodzakelijk is.

Regionale afspraken over lokaal eigendom vastleggen in lokaal beleid

In het beleidskader en de verordening wordt de definitie van lokaal eigendom verankerd in lokale regelgeving. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Regionale Energiestrategie West-Overijssel 1.0.

Eenduidige eisen voor projectontwikkelaars

Door de definitie van lokaal eigendom vast te leggen in het beleidskader en in de verordening een inspanningsverplichting te eisen, is het voor projectontwikkelaars duidelijk wat er van hen verwacht wordt bij het aanvragen van een vergunning.

Uitvoering geven aan keuzes van de raad

De raad heeft het college opgeroepen om snel met voorstellen te komen om lokale energie-initiatieven te steunen. Na een consultatie waar er brede steun was voor de voorgestelde richting, ligt er nu een voorstel voor om energie-initiatieven te steunen.

TEGEN

Gevolgen garantstelling of lening nog niet volledig in beeld

De precieze gevolgen van de garantstelling of lening voor het gemeentelijke weerstandvermogen komen pas in beeld als het project-specifieke traject wordt gestart, waarin de aanvraag wordt beoordeeld, en de voorwaarden en risico-opslag worden bepaald.

Afhankelijk van het EFO voor monitoring risico's bij garantstelling

Het is belangrijk goede afspraken te maken tussen de initiatiefnemer, het EFO en de gemeente over de rol van de gemeente bij garantstelling en de informatie die de gemeente daarvoor nodig heeft. Op deze manier kan het risico goed gemonitord en beheerst worden.

Inhuur externe expertise noodzakelijk bij verkenning naar lening

In tegenstelling tot de gemeente heeft het EFO de expertise om de financiële aspecten van energieprojecten te beoordelen. Het EFO kan de businesscases en risico's beter beoordelen. De gemeente zou hiervoor een adviesbureau voor moeten inhuren, ook voor de continue monitoring. Door het EFO de lening te laten verstrekken zijn de kosten voor de gemeente lager, omdat het beoordelen en het beheren voor rekening komt van het EFO.

Niet iedereen geholpen

Het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven richt zich volledig op de ondersteuning van initiatieven die door inwoners worden ontwikkeld. Ook de definitie van lokaal eigendom ziet alleen op inwoners. Dit is conform de voorgenomen richting waarover de raad is geconsulteerd. Bij de raadsconsultatie waren echter ook insprekers namens bedrijven. Deze insprekers zullen met het voorliggende voorstel niet geholpen worden.

Betrokken partijen en participatie

Bij het opstellen van het beleidskader zijn de volgende partijen betrokken.

Bij de raadsconsultatie waren vier insprekers die aangaven steun nodig te hebben van de gemeente voor de ontwikkeling van hun lokale energie-initiatief. Met deze insprekers zijn op 17 januari 2025 individuele gesprekken gevoerd over de precieze steunbehoefte.

De provincie Overijssel is gedurende de ontwikkeling van het kader meermaals om inhoudelijk advies gevraagd.

Met het EFO is meermaals gesproken over de verordeningen die het EFO aanbiedt en wat de gemeente kan doen om ervoor te zorgen dat lokale energie-initiatieven voldoende ondersteunt worden.

Financiële consequenties

Twee onderdelen van het beleidskader hebben financiële consequenties: de subsidieverordening en garantstelling of lening.

In de perspectiefnota 2026-2029 is in programma 12 voor de subsidieverordening € 150.000,- opgenomen voor 2026 en € 150.000,- voor 2027. Voor elk van deze jaren wordt het subsidieplafond op € 150.000,- vastgesteld. Indien het subsidieplafond niet wordt bereikt, wordt het resterende subsidiebedrag overgeheveld naar het daaropvolgende jaar. De subsidieverordening blijft in dat geval voor onbepaalde tijd van kracht, totdat het totale subsidieplafond van € 300.000,- is bereikt, of totdat het resterende subsidieplafond niet meer toereikend is voor een doelmatige uitvoering van de subsidieverordening. Tegen het einde van de looptijd wordt de subsidieverordening geëvalueerd. Op basis hiervan kan overwogen worden de verordening te verlengen en aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Het is onwaarschijnlijk dat de subsidieverordening tot ongeoorloofde staatsteun leidt, omdat het totaal beschikbare bedrag van de verordening gelijk is aan de grens die wordt gesteld aan de de-minimisverordening van de Europese Commissie.

De positieve grondhouding om garant te staan voor leningen van het EFO aan energie-initiatieven in Deventer of zelf een lening te verstrekken, heeft effect op het weerstandsvermogen van de gemeente. De precieze gevolgen zijn project afhankelijk en worden bepaald door de hoogte van de lening (dit is in de orde grootte van enkele tonnen per project), de risico's van het project en de gestelde voorwaarden. Per project worden de gevolgen in kaart gebracht, inclusief een toets op staatsteun, en volgt besluitvorming door het college met inachtneming van de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad.

Betrokkenheid raad

De gemeenteraad is geconsulteerd over de voorgenomen richting van het beleidskader op 20 november 2024. De basis van deze consultatie was de raadsmededeling Consultatie ondersteuning lokale energie initiatieven van 17 oktober 2024.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris,

J.P. Wassens

de burgemeester,

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Voorstel ondersteuning lokale energie-initiatieven
Voorstelnummer : 2025-457
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1-07-2025, nummer 2025-457

BESLUIT

1. Het beleidskader Ondersteuning lokale energie-initiatieven vast te stellen
2. De Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer vast te stellen
3. De Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

Beleidskader ondersteuning lokale energie-initiatieven

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Deventer wordt gewerkt aan een duurzaam, rechtvaardig en robuust energiesysteem. In dit energiesysteem is de energieproductie niet langer geconcentreerd in grootschalige faciliteiten op een beperkt aantal plekken in het land, maar wordt duurzame energie geproduceerd op een tal van locaties verspreid door heel Nederland. Zo zullen ook in Deventer meer duurzame energie-initiatieven ontwikkeld worden. Denk bijvoorbeeld aan windmolens en zonneparken om groene elektriciteit op te wekken of kleinschalige mestvergisters om uit mest een duurzaam gas te maken.

Deze verandering in energieproductie heeft gevolgen voor het energiesysteem én voor de mensen. Een windmolen of zonnepark kan overlast veroorzaken bij mensen die in de buurt wonen, werken of voorbijkomen. Tegelijkertijd biedt het nieuwe energiesysteem ook meer mogelijkheden voor mensen om mee te doen. Een lokaal energie-initiatief is niet lokaal doordat het in de omgeving staat; het is lokaal omdat het eigendom van de mensen is die in omgeving wonen. Dat betekent dat mensen niet alleen overlast ervaren van het energie-initiatief, maar ook meedelen in de lusten. De gemeente Deventer heeft afspraken gemaakt over het streven naar 50% lokaal eigendom in de Regionale Energiestrategie West-Overijssel 1.0.¹ Deze afspraken zijn echter slechts beperkt vastgelegd in lokaal beleid.

Het is niet eenvoudig om (mede-)eigenaar te worden van een energie-initiatief. Het ontwikkelen en realiseren van een energieproject kost tijd en geld, vraagt om specifieke expertises en gaat vaak gepaard met lange procedures. In Deventer zijn er lokale energiecoöperaties, ondernemers en inwoners die desondanks het initiatief nemen om een project te ontwikkelen. Vanwege het inherente risico dat energie-initiatieven hebben, hebben deze initiatiefnemers vaak behoefte aan steun vanuit de overheid. De bestaande regelingen vanuit de Rijksoverheid en provincie Overijssel zijn niet altijd passend of toereikend. In de gemeente Deventer ontbreekt het aan mogelijkheden om lokale energie-initiatieven te steunen.

Vanwege het ontbreken van beleid, terwijl er wel een duidelijk noodzaak is, is het voorliggende beleidskader ondersteuning lokale energie-initiatieven ontwikkeld. Enerzijds stelt de gemeente Deventer met het beleidskader duidelijke verwachtingen ten aanzien van lokaal eigendom. Anderzijds zet de gemeente een kader neer waar vanuit energie-initiatieven gesteund kunnen worden. Om de ontwikkeling van lokale duurzame energie-initiatieven te stimuleren introduceert de gemeente drie maatregelen:

- 1) een subsidieverordening voor lokale energie-initiatieven;
- 2) een garantstelling of lening voor lokale energie-initiatieven; en
- 3) een verordening met een inspanningsverplichting voor het realiseren van 50% lokaal eigendom bij grote energie-initiatieven.

¹ Regionale Energiestrategie West-Overijssel, Regionale Energiestrategie 1.0 Samen naar een opgewekt Overijssel, 7 juli 2021.

1.2 Leidende principes en doelstellingen

Dit beleidskader is ontwikkeld op basis van de leidende principes zoals die ook in de Deventer Energievisie² zijn vastgesteld. De voor dit kader relevante principes worden hier herhaald:

- De energietransitie is een gedeelde verantwoordelijkheid van overheid, bedrijven, organisaties en inwoners.
- Samenwerking met alle partners binnen en buiten de gemeente is essentieel.
- De gemeente staat open voor en beweegt zoveel mogelijk mee met initiatieven van inwoners, organisaties en bedrijven.
- De gemeente schroomt niet om uitvoerende en financiële verantwoordelijkheid te nemen als de markt daar niet toe in staat blijkt.
- We volgen proactief nieuwe (technische, financiële en juridische) ontwikkelingen.
- We accepteren onzekerheden en durven te experimenteren om de juiste route te ontdekken.

Daarnaast beoogt dit beleidskader bij te dragen aan een aantal doelstellingen die zijn vastgelegd in de Deventer Energievisie:

- De CO₂-uitstoot van het energiesysteem omlaag brengen door in Deventer duurzame energieprojecten te ontwikkelen.
- Het energiesysteem rechtvaardig maken door de lusten en lasten eerlijk te verdelen. De opbrengsten van duurzame energieprojecten landen niet alleen bij de projectontwikkelaars, maar ook bij de omgeving die mogelijk hinder ervaart.
- De robuustheid van het energiesysteem te borgen door in te zetten op energie-initiatieven die helpen vraag en aanbod in balans te brengen en de energie-infrastructuur optimaal benutten.

1.3 Opbouw

Het beleidskader begint met het vastleggen van een aantal definities. In hoofdstuk 2 worden de definities van lokaal eigendom en energie-initiatieven gegeven en toegelicht. In de daarop volgende hoofdstukken worden drie instrumenten beschreven om de ontwikkeling van lokale duurzame energie-initiatieven te stimuleren. Hoofdstukken 3 en 4 beschrijven financiële instrumenten, respectievelijk een subsidieverordening, en een garantstelling of lening, waarmee lokale partijen steun kunnen krijgen om een energie-initiatief te ontwikkelen. Hoofdstuk 5 bevat een toelichting op de lokale verordening waarmee een inspanningsverplichting wordt vastgelegd voor het realiseren van 50% lokaal eigendom bij energieprojecten.

2 Het Deventer kader

2.1 Definitie lokaal eigendom

De gemeente Deventer heeft als doel gesteld om een rechtvaardig energiesysteem te hebben. Dat betekent dat de energietransitie mensen niet overkomt, maar dat zij mee kunnen doen. Het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom bij energie-initiatieven, zoals

² Gemeente Deventer, Deventer Energievisie, 20 maart 2024.

vastgelegd in de Regionale Energiestrategie West-Overijssel 1.0, is een middel om dat doel te bereiken.

Met lokaal eigendom wordt bedoeld dat (een deel van) het eigenaarschap van een energie-initiatief in handen is van omwonenden. Eigenaarschap vereist aan de ene kant voor-investeren in onderzoeken, mee-investeren in de realisatie van het project en financieel risico lopen. Aan de andere kant levert eigenaarschap zeggenschap op over de projectontwikkeling en de bedrijfsvoering. Zo beslissen de eigenaren bijvoorbeeld over het al dan niet goedkoop stroom leveren aan omwonenden van een zonnepark of over het stilzetten van een windturbine om hinder door slagschaduw te voorkomen. Daarnaast kunnen eigenaren als het initiatief goed draait, financieel meeprofiteren van de opbrengsten. Bij tegenvallers moeten eigenaren daarentegen ook eventuele verliezen dragen.

Een cruciaal onderdeel van lokaal eigendom is dat omwonenden zeggenschap hebben over het energie-initiatief. Daarmee is lokaal eigendom dus meer dan alleen financiële participatie door omwonenden. Ook is lokaal eigendom geen vervanging van een omgevingsfonds of omwonendenregelingen. Deze vormen van meeprofiteren en lokaal eigendom bestaan gelijktijdig naast elkaar. Een inwoner kan dus mede-eigenaar zijn (lokaal eigendom) en tegelijkertijd meeprofiteren via een financiële deelneming, omgevingsfonds en/of omwonendenregeling.

Eigenaarschap van een energie-initiatief wordt doorgaans geregeld via een energiecoöperatie. De lidmaatschapskosten van een energiecoöperatie zijn laag, zodat iedereen mee kan doen. De energiecoöperatie stapt namens de leden in een project. Samen hebben de leden zeggenschap over het stuk eigendom dat in handen is van de energiecoöperatie, waarbij elk lid één stem heeft. Leden kunnen daarnaast investeren in een energie-initiatief van een energiecoöperatie. Daarmee verwerven ze niet extra zeggenschap, wel kunnen ze rendement krijgen op hun investering.

2.2 Definitie energie-initiatieven

De gemeente Deventer heeft als doelen gesteld de CO₂-uitstoot van het energiesysteem te verlagen en de robuustheid van het energiesysteem te borgen. Het ontwikkelen van lokale duurzame energieprojecten draagt bij aan deze doelen.

Een energie-initiatief is lokaal energieproject van een groep inwoners die samenwerken om energie te besparen of te produceren. Doorgaans zijn de inwoners georganiseerd in een collectief, zoals een energiecoöperatie of een energiegemeenschap. Het type projecten dat wordt ontwikkeld is divers: energiebesparing, energiedelen, collectieve warmte-oplossingen, productie van duurzame elektriciteit en gas, en duurzame mobiliteit.

Een energieproject doorloopt verschillende fases: 1) initiatie, 2) ontwikkelen, 3) realisatie, en 4) exploitatie. De financieringsbehoefte en risico's verschillen per type project en projectfase. Voor alle initiatieven geldt dat er eerst kosten gemaakt worden voordat er baten zijn. In de initiatiefase zijn de kosten doorgaans laag en deze nemen toe in elk van de volgende fases. Inkomsten zijn er vanaf de exploitatiefase. De risico's van een project dalen doorgaans naar mate het project verder wordt ontwikkeld.

3 Subsidieverordening voor lokale energie-initiatieven

3.1 Wat

De subsidieverordening voor lokale energie-initiatieven is gericht op projecten die in de initiatie- of ontwikkelfase zitten (zie ook paragraaf 2.2). Deze subsidie biedt steun bij het ontwikkelen van een idee voor een energie-initiatief en kan bijvoorbeeld besteed worden aan de inhuur van juridische of technische expertise, het opvragen van specifieke informatie of projectleiding. Een energie-initiatief kan per jaar een maximale subsidie van 15.000 euro aanvragen.

Een subsidieverordening is voor deze fases van het energieproject het meest passend. Ten eerste omdat er veel onzekerheid is of het initiatief volledig ontwikkeld zal worden (de technische, juridische en financiële haalbaarheid wordt immers nog onderzocht) en de financiële steun zou kunnen terugbetalen. Ten tweede zijn de kosten die het initiatief maakt in deze fase relatief laag ten opzichte van de realisatiefase.

3.2 Waarvoor

De subsidieverordening is gericht op initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen uit de Deventer Energievisie (zie ook paragraaf 1.2). Het project kan zich richten op energiebesparing, duurzame energieproductie, of het verzachten netcongestie. Voorbeelden van initiatieven zijn (niet uitputtend): de opwek van duurzame elektriciteit met wind of zon, de productie van duurzame gasen zoals biogas, groengas en waterstof, collectieve energieopslag, collectieve energiebesparingsactie, collectieve warmtevoorziening, lokaal energie delen, of duurzame mobiliteit.

De subsidie is niet bedoeld voor initiatieven waarmee alleen een individuele bewoner is geholpen. Daarvoor zijn reeds andere subsidie beschikbaar, zoals de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) van de Rijksoverheid.

3.3 Voor wie

In lijn met de definitie van lokaal eigendom is deze subsidie alleen bedoeld voor inwoners, die eventueel georganiseerd zijn in een collectief, zoals een energiecoöperatie of een energiegemeenschap. Volgens de aanstaande Energiewet is een energiegemeenschap:

“Juridische entiteit die ten behoeve van haar leden, vennoten of aandeelhouders activiteiten op de energiemarkt verricht en als hoofddoel heeft het bieden van milieuvoordelen of economische of sociale voordelen aan haar leden, vennoten of aandeelhouders of aan de plaatselijke gebieden waar ze werkzaam is, en niet is gericht op het maken van winst.”

Verder bepaalt de Energiewet dat een energiegemeenschap in haar statuten in ieder geval moet hebben opgenomen dat:

- de participatie in de energiegemeenschap open en vrijwillig is;
- de leden, vennoten, of aandeelhouders het recht hebben de energie-gemeenschap te verlaten; en
- dat de feitelijke zeggenschap over de energiegemeenschap is gelegen bij leden, vennoten of aandeelhouders die natuurlijk personen, micro-ondernemingen, kleine ondernemingen, gemeenten, waterschappen, provincies of gemeenschappelijke regelingen zijn.

De definitie van een energiecoöperatie is niet wettelijk vastgelegd. Doorgaans wordt gesteld dat een energiecoöperatie een groep mensen is die zich verenigd hebben om zelf aan de slag te gaan met lokale energie-initiatieven. Belangrijk hierbij is dat winst maken nooit het uitgangspunt is. Deelnemers aan coöperaties willen bijdragen aan de energietransitie. De winst die wordt gemaakt op energie-initiatieven wordt weer gebruikt om nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

4 Garantstelling of lening voor lokale energie-initiatieven

4.1 Wat

Voor energieprojecten die in de ontwikkel- of realisatiefase zitten, is het verkrijgen van financiële steun via een lening het meest passend. De onzekerheden over de realiseerbaarheid van het initiatief nemen in deze fases sterk af. Tegelijkertijd nemen de kosten in deze fases sterk toe. Echter, vanwege de inherente grote risico's van duurzame energie-initiatieven, is het moeilijk om financiering op de reguliere kapitaalmarkt aan te trekken. Gelet op de maatschappelijke doelen die lokale energie-initiatieven nastreven, is een rol voor de overheid daarom noodzakelijk.

De provincie Overijssel heeft een fonds waaruit leningen worden verstrekt aan energie-initiatieven in Overijssel. Dit fonds, Energiefonds Overijssel (EFO), is een investeringsfonds (vergelijkbaar met het waarborgfonds sport of sociale woningbouw), waar ervaring en expertise is met het uitvoeren van risicoanalyses op energieprojecten, en het vaststellen van voorwaarden en rentepercentages van leningen. Het EFO hanteert gunstigere voorwaarden wanneer een gemeente garantstaat voor een lening. Voor de toetsing van projecten heeft EFO een adviescommissie ingesteld. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen die namens de provincie Overijssel toezicht houdt op het fonds.

Het beleidskader Leningen en garanties van de gemeente Deventer beschrijft een duidelijke voorkeur voor het zelf verstrekken van een lening aan een partij, in plaats van garant te staan voor een lening tussen twee andere partijen. De motivering hierbij is dat de gemeente bij een garantstelling minder invloed heeft op het beheer van de lening en daarmee de beheersing van de risico's. In het geval van het EFO is er sprake van een fonds, waarbij de risicobeheersing op orde is en er expertise is op dit type projecten. Een garantstelling verlenen kan in dit geval voordelen bieden ten opzichte van de situatie dat de gemeente zelf een lening zou verstrekken. Daarom neemt de gemeente Deventer een positieve grondhouding aan voor het verlenen van garanties voor leningen die vanuit het EFO worden verstrekt aan initiatieven in Deventer, aanvullend op de mogelijkheid dat de gemeente zelf een lening verstrekt.

Om in aanmerking te komen voor een garantstelling of lening zal een energie-initiatief een lening moeten aanvragen bij het EFO. Hierop zal een project-specifiek traject starten, waarin het EFO de aanvraag beoordeelt, en de voorwaarden en risico-opslag bepaald. De gemeente Deventer wordt hierbij betrokken. Daarnaast onderzoekt de gemeente ook de mogelijkheid om zelf een lening te verstrekken aan de initiatiefnemer. Hiermee worden de voor- en nadelen van garantstaan of lening verstrekken in beeld gebracht. In de besluitvorming wegen ook de volgende factoren mee: het type project, in hoeverre het bijdraagt aan de Deventer doelstellingen, de risico's van het initiatief, de voorwaarden, de uitkomsten van de staatssteuntoets, en het effect van de garantstelling of lening op het gemeentelijke weerstandsvermogen. Per project zal het college, met inachtneming van de wensen en bedenkingen van de gemeenteraad, een besluit nemen over het al dan niet verlenen van een garantie, dan wel het verstrekken van een lening.

4.2 Waarvoor

De positieve grondhouding voor garantstelling of lening is gericht op initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen uit de Deventer Energievisie (zie ook paragraaf 1.2) en die in aanmerking komen voor het EFO. Het project kan zich richten op energie-opwek of -besparing, of het verzachten netcongestie. Voorbeelden van initiatieven zijn (niet uitputtend): de opwek van duurzame elektriciteit met wind of zon, de productie van duurzame gasen zoals biogas, groengas en waterstof, collectieve energieopslag, collectieve energiebesparingsactie, collectieve warmtevoorziening, lokaal energie delen, of duurzame mobiliteit.

4.3 Voor wie

Net als de subsidieverordening is de garantstelling of lening alleen bedoeld voor inwoners, die eventueel georganiseerd zijn in een collectief, zoals een energiecoöperatie of een energiegemeenschap. Zie voor een definitie paragraaf 3.3.

5 Inspanningsverplichting realisatie 50% lokaal eigendom

5.1 Wat

Een gemeentelijke verordening voor lokaal eigendom is een regel die gemeenten kunnen invoeren om te zorgen dat lokale gemeenschappen een aanzienlijk aandeel hebben in grootschalige energie-initiatieven, zoals wind- en zonneparken. Deze verordening is gebaseerd op de nieuwe Energiewet, die vanaf 1 januari 2026 van kracht komt.

Onderdeel van deze verordening is een inspanningsverplichting; ontwikkelaars van energie-initiatieven moeten motiveren welke inspanningen zij hebben verricht om minimaal 50% lokaal eigendom te verkrijgen. Juridisch gezien gaat het hierbij om een motiveringsplicht en niet om een afdwingbare eis; voor de vergunningverlening mogen energieprojecten alleen op ruimtelijke gronden worden beoordeeld. Maar hoewel de eis van minimaal 50% lokaal eigendom juridisch niet als ruimtelijk aspect wordt gezien, kan deze via een verordening beter worden geborgd. Dit maakt het streven naar lokaal eigendom sterker en openbaar verankerd. Ook is een duidelijke onderbouwing nodig wanneer 50% lokaal eigendom binnen een project niet wordt gehaald.

5.2 Waarvoor

De verordening richt zich op projecten waar sprake is van grootschalige opwekking van elektriciteit. Hierbij wordt een ondergrens gehanteerd van 1 MW bij zonneparken en 2 MW bij windturbines.

Bij de opwek van elektriciteit met wind en zon is er sprake van lokale lusten (de vergoeding voor de geleverde stroom), maar ook lokale lasten. Dit zijn initiatieven met een grote ruimtelijke impact voor omwonenden. Daarom moeten inwoners als mede-eigenaar een stem kunnen hebben en kunnen meedelen in de opbrengsten van dit type energieprojecten.

5.3 Voor wie

De verordening richt zich op de initiatiefnemers van zon- en windinitiatieven die bijdragen aan nationale energievoorziening (stroomproductie boven de gestelde ondergrens). Hierbij gaat het om commerciële partijen; wanneer een lokale energiecoöperatie zelf een project ontwikkeld is immers al voor 100% sprake van lokaal eigendom.

5.4 Voorwaarden

In de verordening wordt lokaal eigendom gedefinieerd als het juridisch en economisch eigenaarschap van de installatie en het juridisch bezitten van een energie-initiatief en de daarmee gegenereerde elektriciteit. Dit houdt in dat er economisch zowel de lusten als de lasten worden gedragen en dat er zeggenschap over de installatie is.

De verordening sluit aan bij de definitie van lokaal eigendom zoals hierboven beschreven; het gaat om lokaal eigendom van inwoners van de gemeente Deventer. Inwoners kunnen zelfstandig of door middel van een energiecoöperatie mede-eigenaar worden van de installatie. Daarbij kan het voorkomen dat omwonende van een windinitiatief net buiten de gemeente Deventer woont. Daarom wordt voor windprojecten een straal van 10 keer de tiphoogte gemeten vanaf de voet van de windturbine gehanteerd voor inwoners uit een buurgemeente. Deze buurtbewoner wordt dus ook kenmerkt als lokale omgeving.

Van de initiatiefnemer wordt een aantoonbare inspanning verwacht. Het opmerken dat er bij een informatieavond met omwonenden geen animo was voor lokaal eigendom volstaat dus niet. De initiatiefnemer moet een deugdelijke motivering aanleveren waaruit blijkt dat ondanks de verrichte inspanningen, niet genoeg interesse was vanuit de lokale omgeving. Verder is in de verordening een niet limitatieve opsomming opgenomen van voorbeelden wanneer er in ieder geval geen sprake is van gegronde redenen waardoor lokaal eigendom niet haalbaar zou zijn geweest. Daarbij kan worden gedacht aan een onrealistisch termijn voor de instap van één of twee weken of een inkoopregeling met dermate hoge inkoopprijzen dat deze niet in een paar jaar terug te verdienen zijn uit de revenuen van het energie-initiatief. Tot slot dient ook een verantwoord rendement te worden geboden en dient het instapbedrag niet te hoog te zijn voor huishoudens uit de omgeving.

In het geval dat de producent niet 50% lokaal eigendom heeft behaald, wordt gevraagd om een onderbouwing waarom 50% lokaal eigendom niet is behaald en welke andere vormen van financiële participatie zijn toegepast. Uit de stukken over de haalbaarheid van 50% lokaal eigendom moet de producent deugdelijk motiveren dat deze ondanks alle verrichte inspanningen niet haalbaar was.

De wettelijke grondslag voor deze verordening is de Energiewet. Daarom treedt deze verordening gelijktijdig in werking met de Energiewet. De inwerkingtreding van de Energiewet wordt verwacht op 1 januari 2026.

SUBSIDIEVERORDENING ONDERSTEUNING LOKALE ENERGIE-INITIATIEVEN GEMEENTE DEVENTER

De raad van de gemeente Deventer;

gelezen het voorstel van het college 1 juli 2025, nummer 2025-457;

Gelet op het door de raad in zijn vergadering van [datum] 2025 vastgestelde Beleidskader ondersteuning lokale energie-initiatieven;

BESLUIT:

De volgende Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer vast te stellen.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. college: het college van burgemeester en wethouders van Deventer;
- b. duurzame energie: energie afkomstig uit hernieuwbare energiebronnen;
- c. energiebesparing: alle maatregelen die leiden tot het verminderen van het gebruik van energie;
- d. energieproductie: het produceren van energie in een bruikbare vorm, zoals warmte, elektriciteit of een gas;
- e. lokaal eigendom: eigendom van een energieproject dat in handen is van inwoners;
- f. lokaal energie-initiatief: een lokaal energieproject van een groep inwoners die samen werkt om energie te besparen, duurzaam energie te produceren of netcongestie te verzachten.

Artikel 2 Doel van de subsidie

Deze subsidieverordening heeft als doel de betrokkenheid van inwoners bij de energietransitie te stimuleren en lokaal eigendom te bevorderen door passende initiatieven te ondersteunen die zijn gericht op energiebesparing, energieproductie of het verzachten van netcongestie in de gemeente Deventer.

Artikel 3 De aanvrager

1. Een aanvraag om subsidie op grond van deze verordening kan worden ingediend door een groep van inwoners in de gemeente Deventer en lokale organisaties zoals een stichting, coöperatie, energiegemeenschap of wijkvereniging, die gezamenlijk aan de slag gaan in een lokaal energie-initiatief.
2. De initiatiefnemers nemen deel op vrijwillige basis.
3. De initiatiefnemers zijn niet gericht op het maken van winst.

Artikel 4 Subsidiabele kosten

1. Subsidie kan worden verstrekt aan lokale energie-initiatieven waarvan het project in de initiatie- of ontwikkelfase zit.
2. Om voor subsidie in aanmerking te komen dient een energie-initiatief bij te dragen aan de doelstellingen uit de Deventer Energievisie, waarbij het zich richt op energiebesparing, duurzame energieproductie of het verzachten van netcongestie in de gemeente Deventer.
3. De subsidie wordt besteed aan de inhuur van juridische of technische expertise, het opvragen van specifieke informatie, of projectleiding.

4. Tot de subsidiabele kosten behoren in ieder geval niet:
 - a. het uurloon van de initiatiefnemers en/of deelnemers van het energie-initiatief;
 - b. initiatieven met een commercieel karakter;
 - c. initiatieven waarbij sprake is van een winstoogmerk;
 - d. activiteiten gericht op het verduurzamen van woningen;
 - e. exploitatiekosten.

Artikel 5 Hoogte subsidie en wijze van verdelen

1. Het maximaal te verstrekken bedrag bedraagt € 15.000,- per aanvrager per jaar.
2. Aanvragen voor subsidie worden behandeld op volgorde van ontvangst. De datum waarop de aanvraag volledig is, geldt daarbij als datum van ontvangst.

Artikel 6 Subsidieplafond

1. Op grond van deze verordening geldt een subsidieplafond van € 150.000,- voor 2026 en een subsidieplafond van € 150.000,- voor 2027. Hiermee bedraagt het totale subsidieplafond voor de duur van deze verordening maximaal € 300.000,-.
2. Indien het subsidieplafond in een jaar niet wordt bereikt, dan:
 - a. wordt het resterende subsidiebedrag overgeheveld naar het daaropvolgende jaar;
 - b. blijft de verordening voor onbepaalde tijd van kracht totdat het totale subsidieplafond is bereikt, of totdat het resterende subsidieplafond naar het oordeel van het college niet meer toereikend is voor een doelmatige uitvoering van deze verordening.
3. In geval de verordening voor onbepaalde tijd van kracht blijft vanwege het bepaalde in het tweede lid, onder b., wordt het uiteindelijk vervallen ervan op de website van de gemeente en in het gemeenteblad bekendgemaakt.

Artikel 7 Voorwaarden subsidieaanvraag

De subsidieaanvraag voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. Een aanvraag voor subsidie wordt gedurende de looptijd van de verordening digitaal ingediend, met behulp van een door het college vastgesteld aanvraagformulier.
2. Bij de aanvraag verstrekt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden:
 - a. een projectplan met een beschrijving van:
 - de doelstelling;
 - de beschrijving van het project;
 - een indicatie van de verwachte totale kosten en indien van toepassing baten;
 - de planning en de actuele stand van zaken.
 - b. indien van toepassing opgave van medefinanciering, alsook eventuele bijdragen van derden;
 - c. een beschrijving van de betrokken partij(en) en hun bijdrage aan het project alsmede een beschrijving van de manier waarop inwoners worden betrokken bij het initiatief en hoe inwoners delen in het profijt van het project.

Artikel 8 Beslistermijn subsidieverlening

1. Het college beslist op een aanvraag binnen dertien weken na ontvangst van de aanvraag.
2. De beslissing kan eenmaal met ten hoogste vier weken worden verdaagd.
3. Indien een subsidie wordt verleend, wordt het subsidiebedrag als voorschot betaald.

Artikel 9 Weigeringsgronden

Het college weigert een aanvraag om subsidie op grond van deze verordening indien:

- a. de aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden van deze verordening;

- b. de aanvrager eerder in het jaar voor hetzelfde initiatief al een subsidie heeft aangevraagd en gekregen.

Artikel 10 Aan de subsidie verbonden verplichtingen

1. Bij subsidieverlening dient de uitvoering van het initiatief te worden gestart binnen 13 weken na de subsidieverlening.
2. Van de termijn genoemd in lid 1 kan worden afgeweken na schriftelijke toestemming van het college.

Artikel 11 Verantwoording subsidie

1. De subsidieontvanger dient binnen 13 weken na het verricht zijn van de activiteiten een aanvraag tot subsidievaststelling in bij het college.
2. Het college kan in individuele gevallen op verzoek van de subsidieontvanger afwijken van de termijn genoemd in het eerste lid. Daarbij noemt het college een termijn waarbinnen de aanvraag tot subsidievaststelling alsnog moet worden ingediend.
3. De aanvraag tot subsidievaststelling bevat:
 - a. een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend zijn verricht, met daarbij een toelichting op de behaalde impact van de activiteiten op de doelstellingen uit de Deventer Energievisie.
 - b. een financieel verslag, waaruit de aan de verrichte activiteiten verbonden inkomsten en uitgaven blijken. De subsidie is in het financieel verslag duidelijk weergegeven. De facturen van adviseurs zijn in een bijlage opgenomen.
4. Indien de aanvraag tot subsidievaststelling niet binnen de in het eerste of tweede lid genoemde termijn is ontvangen, gaat het college na een eenmalig rappel over tot ambtshalve vaststelling van de subsidie.

Artikel 12 Vaststelling subsidie

1. Het college stelt binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling de subsidie vast.
2. Indien uit de aard van de subsidie, dan wel de verantwoording daarvan, volgt dat voor de beslissing op de vaststelling van de subsidie een langere termijn nodig is dan de in het eerste lid genoemde termijn, dan bericht het college de subsidieontvanger daarvan zo spoedig mogelijk na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling en noemt het daarbij een termijn waarbinnen de beslissing op de aanvraag wordt genomen.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen het bepaalde in deze verordening ten gunste van belanghebbenden buiten toepassing laten of daarvan afwijken, indien strikte toepassing ervan leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 14 Inwerktreding en looptijd

1. Deze verordening treedt na bekendmaking in werking op 1 januari 2026.
2. Deze verordening vervalt per 1 januari 2028, tenzij op die datum het subsidieplafond niet is bereikt en de verordening overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 voor onbepaalde tijd van kracht blijft.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: "Subsidieverordening ondersteuning lokale energie-initiatieven gemeente Deventer".

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De raad voornoemd,

de griffier,
A. Kerver

de voorzitter,
R.C. König

VERORDENING LOKAAL EIGENDOM BIJ GROOTSCHALIGE ENERGIE- OPWEK GEMEENTE DEVENTER

De raad van de gemeente Deventer;

gelezen het voorstel van het college d.d. 1 juli 2025, nummer 2025-457;

gelet op artikel 6.12, derde lid, van de Energiewet,

overwegende, dat het van belang is om bij de realisatie van wind- en zonprojecten het maatschappelijk draagvlak voor de energietransitie te vergroten en de ontwikkeling van lokale energiesystemen en energiegemeenschappen te bevorderen en in het Klimaatakkoord het streven naar 50 procent lokaal eigendom is afgesproken;

overwegende, dat de gemeenteraad van Deventer in de aangenomen motie Lokale bezit energie-initiatieven d.d. 20 maart 2024 heeft opgenomen dat het eigendom van energie-initiatieven voor minimaal 50 procent lokaal eigendom moet zijn;

overwegende, dat het gewenst is gebruik te maken van de mogelijkheid in de Energiewet om regels te stellen over de wijze van motivering over welke inspanningen zijn verricht voor het streven naar lokaal eigendom en welk percentage mede-eigendom is overeengekomen;

BESLUIT:

Vast te stellen de "Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer".

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening (en de daarop berustende bepalingen) wordt (mede) verstaan onder

1. College: het college van burgemeester en wethouders van Deventer;
2. Initiatief voor grootschalige energie-opwek: de aanleg of uitbreiding van een grootschalige installatie voor de opwek van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen;
3. Onder een grootschalige installatie voor de opwek van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet wordt in ieder geval verstaan:
 - a. een zonnepark met een capaciteit van ten minste 1 megawatt (MW);
 - b. een windturbine met een capaciteit van ten minste 2 megawatt (MW).

Artikel 2. Inspanningsverplichting lokaal eigendom

1. Bij de aanleg of uitbreiding van de installatie wordt door de producent, bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet, gestreefd naar een zo hoog mogelijk percentage lokaal eigendom met een minimum van 50 procent.
2. Er is in ieder geval niet voldaan aan de inspanningsverplichting als:
 - a. er geen aantoonbaar en verifieerbaar contact is geweest met een georganiseerde vorm van partijen als bedoeld in artikel 2, derde lid, zoals de wijk- of dorpsraad of een lokale energiecoöperatie; of,

- b. er niet meer dan één bijeenkomst met die partijen is geweest waarin de mogelijkheden voor lokaal eigendom zijn voorgelegd of verkend;
 - c. er is geen reële termijn gegeven aan de omgeving om lokaal eigendom te bereiken; of
 - d. er geen economisch realistisch aanbod is gedaan.
- 3. Onder lokaal eigendom wordt verstaan het juridisch en economisch eigenaarschap van de installatie door:
 - a. omwonenden
 - b. inwoners vertegenwoordigd in een lokale energiegemeenschap, als bedoeld in artikelen 1.1 en 2.4 van de Energiewet.
- 4. Onder omwonenden als bedoeld in het derde lid, onder a, wordt verstaan:
 - a. inwoners wonend in de gemeente Deventer; of
 - b. voor zover het gaat om windenergie, omwonenden binnen een straal van 10 keer de tiphoogte gemeten vanaf de voet van de windturbine.

Artikel 3. Motivering inspanningsverplichting lokaal eigendom

De producent motiveert bij de aanleg of uitbreiding van de installatie:

- a. welke inspanningen hij heeft verricht om mede-eigendom ten aanzien van de voorgenomen installatie en de exploitatie daarvan door partijen als bedoeld in artikel 2, derde en vierde lid, te bevorderen;
- b. welk percentage mede-eigendom is overeengekomen;
- c. en voor zover minder dan 50 procent mede-eigendom is overeengekomen, wat de redenen daarvan zijn en of er andere vormen van financiële participatie zijn overeengekomen.

Artikel 4. Gegevens en motivering

- 1. Voor de motivering, bedoeld in artikel 3, aanhef en onder a, worden de volgende gegevens en bescheiden door de producent verstrekt:
 - a. de methoden gebruikt voor de communicatie over het project;
 - b. welke informatie is gedeeld en hoe deze informatie beschikbaar is gesteld;
 - c. ten aanzien van de inwoners en omwonenden als bedoeld in artikel 2, tweede en derde lid;
 - d. hoe deze is gedefinieerd;
 - e. op welke wijze deze partijen bij het project zijn betrokken;
 - f. op welke wijze de wensen van deze partijen zijn verkend; en
 - g. hoe deze partijen de mogelijkheid hebben gehad om te participeren.
- 2. Voor de motivering, bedoeld in artikel 3, aanhef en onder b, worden de volgende gegevens en bescheiden door de producent verstrekt:
 - a. welke afspraken met deze partijen zijn gemaakt; en
 - b. hoe de afspraken met deze partijen zijn vastgelegd;
 - c. een getekende overeenkomst tussen de producent en de inwoners en omwonenden bedoeld in artikel 2, tweede en derde lid, al dan niet vertegenwoordigd door de lokale energiegemeenschap, waarin de gemaakte afspraken over lokaal eigendom zijn vastgelegd;
 - d. een projectstructuurbeschrijving met daarin opgenomen de financiële- en eigendomsstructuur van het project;
 - e. een overzicht van de verdeling van de eigendoms- en zeggenschapsverhouding binnen het project; en
 - f. een overzicht van de taakverdeling.
- 3. Voor de motiveringsplicht, bedoeld in artikel 3, aanhef en onder c:

- a. een overzicht van andere vormen van financiële participatie die zijn toegepast; en
- b. de redenen waarom 50 procent lokaal eigendom niet haalbaar is.

Artikel 5. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van artikel 6.12 van de Energiewet.
2. Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening lokaal eigendom bij grootschalige energie-opwek gemeente Deventer”.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

Bijlage Toelichting

Algemene toelichting

De gemeente Deventer vindt het belangrijk dat alle inwoners in brede zin profiteren van grootschalige opwekking van elektriciteit binnen de gemeente. Het uitgangspunt van de gemeente is dan ook om te streven naar een zo hoog mogelijk percentage lokaal eigenaarschap, met een minimum van 50 procent per project. Dit is onderdeel van de aangenomen motie Lokale bezit energie-initiatieven d.d. 20 maart 2024. Het streven naar 50 procent lokaal eigendom is daarnaast vastgelegd in het Nationaal Klimaatakkoord. Ook staat het belang van lokaal eigendom beschreven in de Regionale Energie Strategie (RES) West-Overijssel 1.0 vastgesteld door de raad op 7 juli 2021.

De grondslag van deze verordening is artikel 6.12, derde lid, van de Energiewet.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit artikel regelt het toepassingsbereik van de regels uit deze verordening. De verordening is van toepassing op de aanleg of uitbreiding van grootschalige installaties voor de opwek van elektriciteit uit de hernieuwbare bronnen. De bepaling in artikel 1, sub c benoemt specifiek zon en wind als hernieuwbare bron. De Energiewet hanteert een bredere definitie. In de RES zijn specifieke afspraken gemaakt omtrent zon en wind, om meer draagvlak te creëren. Wat naast zon- en windprojecten onder grootschalige installaties voor de opwek van elektriciteit wordt verstaan kan door de gemeente Deventer worden verruimd. Met het invoeren van een drempel worden kleinere windturbines of zonnevelden die zijn aangelegd voor eigen gebruik uitgesloten van het toepassingsbereik van deze verordening.

Artikel 2 Inspanningsverplichting lokaal eigendom

In het eerste lid is een inspanningsverplichting opgenomen: bij de aanleg of uitbreiding van de installatie, bedoeld in artikel 1, moet de producent streven naar 50 procent lokaal eigendom. Er wordt geen resultaatsverplichting opgelegd, omdat niet kan worden afgedwongen dat de lokale omgeving mede-eigenaar wil zijn van een dergelijke installatie. De producent moet echter wel aantonen dat hij zich afdoende heeft ingespannen om 50 procent lokaal eigendom te realiseren.

Van de producent wordt een aantoonbare inspanning verwacht. Het opmerken dat er bij een informatieavond met omwonenden geen animo was voor lokaal eigendom volstaat dus niet. De producent moet een deugdelijke motivering aanleveren waaruit blijkt dat ondanks de verrichte inspanningen, niet genoeg interesse was vanuit de lokale omgeving. Verder is in het tweede lid een niet limitatieve opsomming opgenomen van voorbeelden wanneer er in ieder geval geen sprake is van gegronde redenen waardoor lokaal eigendom niet haalbaar zou zijn geweest. Daarbij kan worden gedacht aan een onrealistische termijn voor de instap van één of twee weken of een inkoopregeling met dermate hoge inkooprijzen dat deze niet in een paar jaar terug te verdienen zijn uit de revenuen van het energieproject. Tot slot dient ook een verantwoord rendement te worden geboden en dient het instapbedrag niet te hoog te zijn voor huishoudens uit de omgeving.

In het derde lid wordt lokaal eigendom gedefinieerd als het juridisch en economisch eigenaarschap van de installatie en het juridisch bezitten van een energieproject en de daarmee gegenereerde elektriciteit. Dit houdt in dat er economisch zowel de lusten als de lasten worden gedragen en dat er zeggenschap over de installatie is. Deze definitie sluit aan bij de definitie opgesteld door het ministerie van Klimaat en Groene Groei in de monitor Financiële Participatie Hernieuwbare Energie op Land. Lokaal eigendom kan bestaan uit omwonenden of lokale energiecoöperaties die bijvoorbeeld deelnemen in de ontwikkel B.V. van een zon- of windproject.

Het vierde lid bepaalt wat onder 'omwonenden' wordt verstaan als bedoeld in het tweede lid, onder a. Het gaat om personen wonend in de gemeente Deventer. Deze kunnen als individu of door middel van een energiegemeenschap – zoals gedefinieerd in de Energiewet – eigenaar worden van de installatie. Daarbij kan het, zoals gesteld in artikel 2, tweede lid onder b, voorkomen dat een inwoner uit een andere gemeente dan Deventer of een buurgemeente binnen een straal van 10 keer de tiphoogte of op minimaal 2.500 meter vanaf de windturbine woont. In dat geval vallen zij ook onder de definitie van lokaal eigendom in de gemeente Deventer. Hierbij wordt ook aangesloten bij de jurisprudentie van het belanghebbende begrip in het omgevingsrecht: gevolgen van enige betekenis kunnen aanwezig worden geacht binnen een afstand van tien keer de tiphoogte van de dichtstbijzijnde windturbine, gemeten vanaf de voet van de windturbine (ABRvS, 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616, Windpark de Drentse Monden en Oostermoer, r.o. 7; ABRvS, 19 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4198, Windpark Zeewolde, r.o. 7).

Artikel 3 Motivering inspanningsverplichting lokaal eigendom

De producent is verplicht om bij de aanleg of uitbreiding van een grootschalige installatie voor de opwek van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen te motiveren hoe is voldaan aan de inspanningsverplichting tot het streven naar lokaal eigendom. Op het moment van de aanvraag van een omgevingsvergunning zal de producent in een ver genoeg stadium zijn om de financiële haalbaarheid van het project aan te tonen. Daarnaast is er de mogelijkheid geweest voor het doorlopen van een participatietraject.

Deze bepaling sluit aan bij artikel 6.12, derde lid, van de Energiewet. Kamerstukken II 2023-2023, 36378, nr. 23 (Amendement lid Rooderkerk).

Artikel 4. Gegevens en motivering

In dit artikel is omschreven welke gegevens en bescheiden de producent moet aanleveren voor de motivering van de inspanningsverplichting. In het eerste lid wordt opgesomd welke stukken nodig zijn om de inspanning te motiveren die de producent heeft geleverd voor het streven naar lokaal eigendom. Daarbij kan een geografische kaart als hulpmiddel dienen om de lokale omgeving die benaderd is af te bakenen. Verder kunnen gegevens door middel van onderstaand tabel gestructureerd worden aangeleverd:

Mogelijkheden	Directe omgeving	Omgeving binnen invloedssfeer	Breder publiek
Financiële deelneming	V	V	V
Geïnformeerd over project	V	V	V
Zeggenschap via coöperatie (o.a. over mogelijke winsten)	V	V	/
Invloed door omgeving (bijv. via Omgevingsraad)	V	V	/
Zeggenschap over Omgevingsfonds (bijv. via lokale stichting)	V	V	/
Omwonendenregeling	V	/	/
Intensiever participatietraject	V	/	/
Gesocialiseerde grondvergoedingen	V	/	/

Tabel 1. Kansen tot proces- en financiële participatie bij verschillende schillen rondom het windpark. V = deze schil dient in ieder geval de kans te krijgen tot de activiteit. / = in lokaal participatieproces kunnen hier afspraken over gemaakt worden, de schil wordt niet per se uitgesloten.

Door: VNG

In lid 2 is opgenomen welke stukken de producent moet aanleveren om het percentage lokaal eigendom te onderbouwen. Deze verplichting geldt ook als 50 procent lokaal eigendom wél wordt behaald.

De vereiste stukken zijn een overzicht van de afspraken die zijn gemaakt met de lokale omgeving in de vorm van een samenwerkings- of omgevingsovereenkomst waarin de gemaakte afspraken over lokaal eigendom zijn vastgelegd. Daarnaast wordt een projectstructuurbeschrijving met daarin de financiële- en eigendomsstructuur en de verdeling van de eigendoms- en zeggenschapsverhouding aangeleverd. Hierin is ook opgenomen wie de zeggenschap heeft over (welk deel van) de geproduceerde stroom. Daarnaast bevat het een overzicht van de afspraken die zijn gemaakt over welke kosten door wie worden gedragen, een overzicht van de taakverdeling en de overeenkomst tussen de producent en de in artikel 2, derde en vierde lid omschreven partijen. Lokaal eigendom houdt in dat omwonenden in alle opzichten betrokken kunnen zijn bij de ontwikkeling en besluitvorming, dat is dus niet puur financieel. De gevraagde stukken geven inzicht in de onderlinge verhouding tussen de kring van bedoelde omwonenden en de producent.

In het geval dat de producent niet 50 procent lokaal eigendom heeft behaald, wordt in lid 3 stukken gevraagd ter onderbouwing waarom 50 procent lokaal eigendom niet is behaald en welke andere vormen van financiële participatie zijn toegepast. Uit de stukken over de haalbaarheid van 50 procent lokaal eigendom moet de producent deugdelijk motiveren dat deze ondanks alle verrichte inspanningen niet haalbaar was.

Artikel 5. Inwerkingtreding en citeertitel

De wettelijke grondslag voor deze verordening is opgenomen in artikel 6.12, derde lid, van de Energiewet. Daarom treedt deze verordening gelijktijdig in werking met de Energiewet, zoals opgenomen in het eerste lid.